

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

28. Exemptus à jurisdictione legati, an sit exemptus à jurisdictione
ordinarii.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

aut subditus velit postea contra exemplum agere petitorio, dividenda erit causa continentia, ita quod clericus aut exemplius coram non suo iudicio conventus, declarare poterit, & remissionem postulare ad suum forum. In quam sententiam principua etiam jureeconsultorum schola descendit. *Menoch. de arbitr. iudic. casu 371. num. 21. Iason l. nulli num. 6. vers. Secundo limito. C. de iudic. ubi D.D. Fel. d. cap. ali. nu. 8. de iudic. Craventia consil. 258 n. 7. Concludam, adiecta auctoritate Felini, d. cap. fin. n. 8. vers. tertio, si scribentis: Dividi possunt istae causae, si actor & reus sunt diversi foci, textus hic reputatus singularis per legistas l. nulli C. de iudic, intellige hoc, ubi diversitas foci potest allegari ab eo qui convenitur, allegante prole regulam capituli cum sit Generale, de foro comp. secus si ipsemet agat de una, qui egit in alia. Ita illle. Postremo quando si praedictum jurisdictioni alterius, is qui cognovit de causa preparante v.g. postessorio, non poterit cognoscere de causa preparata v.g. petitorio, qua de te videatur fusè Osascur, ped. dec. 78, num. 11. 18, ubi ita limitat legem ubi ceptam. Non enim fieri potest protogatio jurisdictionis in praedictum tertii, *Catheran. d. dec. 78. n. 17. Navarr. in Rubr. de iudicis n. 11. & 12.**

Q U A E S T I O XXVII.

Scholares & alia universitatum membra an sint exempta?

Minime, *Aub. Habita C. ne filius pro patre. Aufser. ad quæst. Tholosanam 169. Rebuff. de privilegiis scholarium Privilégio. 152. & in proemo digestorum.* Idque nisi particulari privilegio exemptio concessa sit, quemadmodum de Lovantensi Universitate & contentione orta inter illius Rectorem & Episcopum Leodiensem refert Praes. Everardi in locis legalibus loco à tangram seu respectivis verl. exco sub finem, tunc verba compendiu transnoto haec reser. Lateque per privilegia Lovani typis mandata probatum est.

Q U A E S T I O XXVIII.

Exemptus à jurisdictione Legati an sit exemplus à jurisdictione Ordinarii?

S M V M A R I V M.

- 1. Legatus, est major ordinario.
- 2. Exemptus ab ordinario, est exemptus ab omnibus legato præterquam à latere.
- 3. Exemptus à iudice an sit exemplus ab illius delegato.

Vide-

Videatur quod sic. Quia legatus habet ordinariam jurisdictionem, in modo majore est ordinario, tot. tit. de officio legati in decretal. Gundislaus de Villadigo tract. de legato que& 8. prima pars.

Melius tamen censemus cum Ioanne Andrex, exemplum a jurisdictione legati, exceptum non esse a jurisdictione ordinarii. *Io. Andr. cap. 1. de verb. signif. in 6.* Ratio est, tum favor ordinarii, tum odium exemptionum, quas restringere quantum mens & verba patiuntur oportet; *dicitur n. est supra quæst. 4. per tot.*

Quid est contra an exemptus a jurisdictione ordinarii censeatur exemptus a jurisdictione legati? Breviter, a legatis missis aut natis, exempti censentur, non vero a legatis de latere. *Rom. sing. 513. Et cons. 498. cap. 1. de verb. signif. in 6. cap. si Abbatem elect.* in 6. cap. si videtur 16. quæst. v. *Io. Andr. cap. 1. de verb. signif. in 6. ff. spec. de legato 5. superest. verb. sed nunquid legatus potest, de quo articulo fuisus suo loco differemus infra lib. 2. q. 2. per tot.*

Utrum vero exemptus a judice censeatur exemptus ab illius delegato? petatur 3
ab Imberto. *Inst. forens. lib. 2. cap. 6. in glo. verb. soluta est, ubi lase.*

Q U E S T I O N E XXIX.

Utrum vidua exempta sit exempta?

S U M M A R I U M.

1. Uxores item viduae habent privilegia maritorum.	5. Idem in exemptionibus civilibus.
2. Vidua retinet exemptionem mariti.	6. Virum uxor clericis fortinatur illius forum.
3. Contrarium est verius.	7. Exemptiones sunt personales, ideoque non sunt extendenda.
4. Mortuo domino extinguitur exemptio famili.	8. Difficilis non comprehendit eos quibus sua verba non aptantur.

Uxores gaudere privilegiis & dignitate matitorum juris est manifesti, *l. sœmina ff. de senatoriis l. quectus C. de privilegiis lib. 12. l. mulieres C. de dignitatibus lib. 12. Le- naudius tract. de clericis par. 2. §. 13. Corseus de potestate regia parte 3. qu. 29. tex. l. fiscus in fine ff. de jure fisci, latissime Tiraquell. in legibus conubialibus l. 16. glo. 2. in verb. en pounoir de son marit. n. 45. & plurimi seqq.*

Idque non modo viventibus mariis, sed etiam iis defunctis quamdiu in viduitate perm. nett, *DD. ubi supra l. filii §. vidua ff. ad municipales Barthol. l. fin. C. de pri- vilegiis scholar. l. 12. Corseus d. quæst. 29. Hippolitus sing. 179.* Qua ratione Guido Papa quæst. 379. & 380. censuisse videtur viduam quamdiu ad secunda non convolayit